

14. maj 2008

I henhold til Landstingets forretningsorden § 36, stk. 1 fremsætter jeg hermed nedenstående spørgsmål til Landsstyret:

Spørgsmål til Landsstyret: Landsstyrekoalitionen bedes forholde sig til om afgiftsforhøjelserne på cigaretter, øl og spiritus har haft en sundhedsmæssig positiv effekt, samt hvilke negative effekter afgiftsforhøjelserne har haft.

(Landstingsmedlem Marie Fleischer, Demokraterne)

I forbindelse med behandlingen af landstingets finanslov for 2008 fremsatte og vedtog Landsstyrekoalitionen med Atassut og Siumut en række afgiftsforhøjelser.

Afgiftsforhøjelserne havde et moralsk sigte ifølge Landsstyret. Det skulle højne folkesundheden ved at lægge ekstra afgifter på usunde varegrupper, og dermed gøre lysten til at købe dem, mindre.

Landsstyret kunne i samme ombæring have valgt at benytte nogle af afgiftskronerne på at yde tilskud til frugt og grønt eller andre sunde spiser, men fravalgte denne oplagte mulighed for at fremme folkesundheden.

Afgiftsforhøjelser omfattede produkter, som folk er i afhængighedsforhold til. Jeg tænker her især på cigaretter, øl og spiritus. Et afhængighedsforhold til disse nydelsesmidler er ikke noget, som man bare bliver af med fra den ene dag til den anden. Forbrugerne af nydelsesmidlerne skærer ikke ned på deres forbrug, men sparer i stedet andre steder eller undlader at betale deres regninger.

Jeg er overbevist om, at mennesker med et afhængighedsforhold gør deres allerbedste for at være gode forældre for deres børn. Men jeg er lige så overbevist om, at afhængigheden ofte vinder over samvittigheden. For at sige det billedligt, så vinder en pakke med tyve cigaretter over to æbler. Er man en af de mange, der ryger tyve cigaretter om dagen – ja så betyder afgiftsforhøjelserne, at man hver måned mister penge, der svarer til, at man kunne have købt 60 æbler til sine frugthungrende børn.

Videncenter om Børn og Unge – MIPI – har i tre rapporter i efteråret 2007 dokumenteret, at omtrent hvert tiende barn i vort land lever under vilkår, der kan betragtes som under den internationalt bestemte grænse for fattigdom.

Disse børn har endnu mindre udsigt til at få det bedre, så længe vi har en Landsstyrekoalition, der øger afgifterne på varer, som disse mindrebemidlede medborgere af den ene eller anden årsag ikke vil fravælge.

Det her skal ikke ses som en kritik af disse forældre, men tværtimod som en opbakning. Som allerede sagt, så vinder afhængigheden oftest over samvittigheden, og det tager tid og koster mange kræfter at ændre på en langvarig livsstil. Men her satte Landsstyret altså ikke ind.

Det er nu et halvt år siden, at Siumut og Atassut forhøjede afgifterne.

Det var tydeligt under debatten i efteråret, at folkesundheden var et tungt argument for at forhøje afgifterne. Landsstyremedlemmet mente ikke, at afgiftsforhøjelserne kunne stå alene, hvilket meget

godt understøttes af landsstyremedlemmets svarnotat til første behandlingen af det nu tilbagetrukne dagordenspunkt 90.

Jeg vil derfor gerne høre Landsstyremedlemmet om følgende:

1. Er koalitionspartnerne klar til at indrømme, at de med åbne øjne plukker håret af de næsten skaldede, for at finansiere et kæmpe budgetunderskud på børnenes bekostning? Eller har Landsstyret støttet op om afgiftsforhøjelserne ved at udbygge hjælpen til at ændre livsstil. Hvis ja, vil jeg gerne bede om konkrete eksempler og omfanget af indsatsen.
2. Har landsstyremedlemmet gjort sig overvejelser om, hvordan effekten af afgiftsforhøjelserne på folkesundheden skal måles / vurderes / iagttages? Dels på det korte sigt, dels på det lange sigt?
3. Kan landsstyremedlemmet redegøre for de synlige effekter på folkesundheden - bredt set - nu hvor afgiftsforhøjelserne har virket i et halvt år?
4. Har Landsstyret undersøgt den sociale slagside forbundet med at tage sparsomme midler fra folk, som ikke har ret meget, folk som har en last – og samtidig et ansvar for børn, som de måske i forvejen har vanskeligt ved at leve op til?

I Demokrateerne er vi oprigtigt bekymrede for, at lovforslaget har stor negativ indvirkning på livsvilkårene for de mest udsatte grupper af mindrebemidlede medborgere, som bruger flere nydelsesmidler end gennemsnittet - og samtidig er ansvarsbærende forældre.

Idet jeg håber, at mine spørgsmål vil blive taget alvorligt og at vi sammen kan arbejde konstruktivt på at få skabt ordentlige forhold for de udsatte børn, vil jeg gerne bede om en besvarelse på mine spørgsmål inden for 10 arbejdsdage.

Skulle landsstyremedlemmet have yderligere konstruktive input eller vurderinger af relevans, skal det være meget velkomment. Denne sag er efter min mening for vigtig til, at partiskel skal sætte hindringer i vejen for det gode arbejde.

Marie Fleischer
Demokrateerne